

SĄD NAJWYŻSZY

Rzeczypospolitej Polskiej

KANCELARIA SENATU
Kancelaria Ogólna

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego

27. 05. 2020

nr RPW.

1 03 28 / 2020

(podpis)

BSA II-021-79/20

Warszawa, dnia 25 maja 2020 r.

03980200342166
RPW/16328/2020 P
2020-05-27

Pan

Krzysztof Kwiatkowski

Przewodniczący

Komisji Ustawodawczej

w Senacie Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

W odpowiedzi na pismo otrzymane w dniu 24 marca 2020 r., BPS.DKS.KU.0401.12.2020, działając na podstawie art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 825) w załączeniu uprzejmie przesyłam uwagi Sądu Najwyższego do *projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego (druk senacki nr 79)*.

Z poważaniem

dr hab. Aleksander Stępkowski

Sędzia Sądu Najwyższego

p.o. Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego

BSA II - 021-79/20

**Uwagi Sądu Najwyższego
do projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego
(druk senacki nr 79)**

Opiniowany projekt proponuje wprowadzenie szczególnego trybu dla zawieszenia w czynnościach służbowych wójta, burmistrza lub prezydenta miasta na podstawie art. 276 k.p.k. Wyjątkowość tego trybu ma polegać na tym, że w postępowaniu przygotowawczym o zawieszeniu nie decydowałby prokurator, ale – podobnie jak w przypadku tymczasowego aresztowania – sąd rejonowy. Do tego termin rozpoznania zażalenia miałby być taki, jak w przypadku tymczasowego aresztowania. Jako uzasadnienie podaje się problem legitymizacji zarządzania jednostką samorządu terytorialnego w sytuacji zawieszenia nie tylko wójta (burmistrza lub prezydenta), lecz także jego zastępcy i pierwszego zastępcy. Z uzasadnienia można odczytać też, że proponowana zmiana ma zwiększyć gwarancyjność stosowania środka zapobiegawczego zawieszenia w czynnościach służbowych wobec tych osób oraz ograniczyć liczbę sytuacji, w których do takiego zawieszenia dochodzi.

Analiza powyższej propozycji legislacyjnej oraz jej motywów skłania do wniosku, że projekt nie został należycie uzasadniony, w szczególności nie wykazano niezbędności proponowanej zmiany dla realizacji zakładanego celu.

Jeśli chodzi o osiągnięcie głównego wskazanego celu, tj. niedopuszczenia do zarządzenia jednostką samorządu przez osobę nieposiadającą mandatu od lokalnej społeczności, to nie wchodząc w jego merytoryczną zasadność należy wskazać, że niewątpliwie cel ten można zrealizować w sposób prostszy i bardziej skuteczny przez nowelizację ustaw samorządowych i np. dopuszczenie zastępowania wójta, który nie może pełnić swoich obowiązków, przez kolejnych zastępców.

Również zwiększenie gwarancyjności regulacji zawartych w k.p.k. nie zostało przekonująco uargumentowane. Projektodawca nie podważa zgodności z Konstytucją lub Europejską Konwencją Praw Człowieka samego orzekania nieizolacyjnych środków

zapobiegawczych przez organ niesądowy, co jest zresztą w Europie częstą praktyką, niekwestionowaną przez Europejski Trybunał Praw Człowieka, który wymaga niezawisłości organu orzekającego tylko w przypadku decydowania o pozbawieniu wolności (art. 5 ust. 3 EKPC). W tej sytuacji szczególne potraktowanie osób piastujących funkcję wójta, burmistrza lub prezydenta miasta nie znajduje szerszego uzasadnienia ustrojowego. Mogłoby to wręcz generować zarzut naruszenia zasady równości wobec prawa (art. 32 ust. 1 Konstytucji).

Racjonalne stosowanie zawieszenia w czynnościach służbowych, zarówno wobec wskazanych w projekcie osób, jak w odniesieniu do innych osób, powinno wynikać z należytej wykładni przesłanek pozytywnych i negatywnych stosowania środków zapobiegawczych. Sprawowana przez sąd powszechny kontrola odwoławcza wydaje się wystarczającym zabezpieczeniem o charakterze instytucjonalnym.

Dodać też trzeba, że opisana w projekcie sytuacja równoczesnego zawieszenia wójta, jego zastępcy i pierwszego zastępcy zdarza się – jak można zakładać – niezmiernie rzadko. Wprowadzanie zmian w ustawodawstwie dla jednostkowych przypadków nie jest zaś najlepszą praktyką legislacyjną.

Mając na uwadze powyższe argumenty, przedłożony projekt należy ocenić negatywnie.